

NETOP *nnyt*

netværk for oplysning

Omsider et lærerværelse til aftenskolen

Ny kursusplan på gaden

Vigtigt med lokal Klods Hans

Bevis fra Livets Skole

År 1 efter

År 1 efter fusionen blev et år med store omvæltninger og markante resultater. Det var nyt for alle at se foreningen som del af en større sammenhæng, hvor 'de andre' var en ukendt og uhåndterlig størrelse. På tærsklen til år 2 er der mindst tre eksempler på initiativer, vi ikke havde inden for rækkevidde før fusionen:

Enkelte steder er nye samarbejder skabt til åbenlys, gensidig gevinst. Få steder blev samarbejdet hurtigt droppet, men langt de fleste steder er samarbejde mellem NETOP foreninger inden for kommunegrænsen stadig en uprøvet mulighed. Det skal vi gøre noget ved fremover. Der er intet belæg for, at det er fornuftigt kun at se fusionen som en mulighed for blot at fortsætte som før fusionen – hverken i foreningerne eller på sekretariatets kontorer.

Kompetenceprojektet har sigtet rettet mod de gevinster, kursisterne tager med sig fra aftenskolen, når kurset er forbi. Egentlig eksamensbevis hverken skal eller kan vi give kursisterne, når kurset slutter. Men vi kan give dem en mulighed for at tænke over, hvilke andre ting de får med sig. I kompetenceprojektet er udviklet en model til at registrere den

enkeltes udvikling. I det kommende år skal modellen forbedres og slibes til. Målet er, at det bliver muligt for kursister i hele landet at give sit helt eget håndfaste svar på det gamle svære spørgsmål: Hvad får du egentlig ud af at gå på aftenskole? At kunne give dette svar vil være en fordel for kursisten både i job eller uddannelsesmæssige sammenhænge, og dermed er det godt for folkeoplysningen og for aftenskolen.

Lærerportalen skal bruges af foreningerne til at pleje vores undervisere. De har savnet et lærerværelse, hvor de kunne tage den uformelle fagsnak og få de oplysninger og informationer om efteruddannelse og nye ideer, som ikke har haft et fast forum før. Men lærerportalen skal også bruges til at videreudvikle de tilbud, som skolerne tilbyder kursisterne. Vi skal lytte til kunderne og forsøge at skærpe vores udbud, så de giver gode svar på de ønsker som opstår. Dermed er foreningerne bedre rustet til fremtiden

Bernhard Trier Frederiksen
Sekretariatsleder for NETOP

MEDLEMSBLAD FOR:

NETOP

Frederiksberggade 21, 2.
1459 København K
Telefon 33 93 00 96
Fax 33 33 00 96

NETOP

Tyrebakken 11
5300 Kerteminde
Telefon 63 32 20 96
Fax 63 32 20 97

www.netoplysning.dk
info@netoplysning.dk

Redaktion:

Bernhard Trier Frederiksen, ansvarshavende
Martin Hansen, redaktør
Ib Solvang

Redaktionsudvalg:

Eva Nielsen, Dansk Husflid, Lemvig
Henriette C. Andersen, FO Århus
Keld Andersen, FO Thisted

Layout:

Anna Marie Møller, Graphic Care
Martin Hansen

NETOPnyt udsendes til NETOPs styrelse samt til skoleledere og bestyrelser i NETOPs lokalforeninger. Desuden sendes bladet til NETOPs kollektive medlemmer (Dansk Husflid og Det radikale Venstre), samarbejdspartnere, og personer med tilknytning til folkeoplysningen.

NETOPnyt skal:

informere om NETOP og netværkets aktiviteter og om folkeoplysningen generelt; skabe debat om folkeoplysningen og de dertil knyttede fag, metoder og holdninger; inspirere til nye aktiviteter og udvikling af gamle; være forum for idéudveksling; anmelde nyt relevant materiale til brug i folkeoplysningen; være et kulturorgan og fortælle om de forskellige lokalforeninger i NETOP.

Alle kan indsende relevante indlæg. Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopforderede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis NETOPs synspunkter. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 2000 eks. 8 gange om året.

Næste deadline: 3. januar 2005

Forsiden: Lærerportalen havde officiel åbning i november, men den kommer først rigtigt i gang, når lærerne begynder at bruge den.
(Foto: Martin Hansen)

ISSN 1603-6166

Åt 1 efter	2
Et lærerværelse til aftenskolen	3
Klub Aktiv - et Grundtvigprojekt under EU	4
Inspiration og efteruddannelse	6
Hvor går NETOP hen i 2005?	8
Vigtigt med lokal Klods Hans	10
Bevis fra Livets Skole	11
Informationer	12
Kalender	12

INDHOLD:

Et lærerværelse til aftenskolen

AF MARTIN HANSEN Informationskonsulent

Undervisere i folkeoplysningen har ikke haft tradition for at mødes med deres kollegaer. Det råder NETOP og LOF i samarbejde nu bod på med Lærerpportalen.

Det kan være et ensomt job at være aftenskolelærer. Naturligvis har man kontakt til sine deltagere, men man er alene om at repræsentere sin aftenskole. Og det er ikke en naturlighed, at man har kollegaer, men kan diskutere fagligt eller pædagogisk med. Men alt det retter Lærerpportalen nu op på.

Mange muligheder

Lærerpportalen er et virtuelt lærerværelse, hvor alle interesserede kan søge information, diskutere, finde inspiration og meget mere. Siden indeholder samtidig en masse oplysninger om det at undervise. Der er for eksempel en afdeling med de mest almindelige regler for løn og ansættelse. Og så kan man også søge job, og aftenskoler kan søge efter undervisere.

Opdelt i fag

På lærerpportalen kan man finde en masse generelle oplysninger, men man kan også tilmelde sig et eller flere specifikke fag. Når man tilmelder sig som bruger, får man mulighed for at deltage i debatten på sit fag, og man kan få tilsendt mails, hver gang der sker noget inden for sit fag. Desuden skal hvert fag have en

såkaldt fagredaktør tilknyttet. Denne fagredaktør får ret til at redigere indlæggene under sit fag, og vedkommende får også mulighed for at modtage nye undervisningsmaterialer og omtale eller anmelde disse på Lærerpportalen. Dermed bliver fagredaktørerne en slags rygrad, som er med til at skabe liv på hjemmesiden. Der mangler stadig fagredaktører for en række fag, og interesserede er meget velkomne til at kontakte NETOP's redaktør af Lærerpportalen, Bente Skov Machholm på 63 32 20 93 eller bente@netoplysning.dk.

Kom i gang

Lærerpportalen er et enestående, nyt tilbud til alle undervisere i

folkeoplysningen.

Men siden står og falder med, om den bruges. Det er Lærerpportals brugere, der giver den liv. Derfor opfordres alle til at sprede kendskabet til Lærerpportalen til alle undervisere.

NETOP og LOF har lavet foldere og bogmærker, der kort fortæller om siden og dens muligheder. Materialet kan bestilles hos Ingelise Svenson på tlf. 33 93 00 96 eller på ingelise@netoplysning.dk. Så se at komme i gang med at sprede den gode nyhed i din aftenskole!

Lærerpportalen er åben for alle lærere i aftenskolen.

Klub Aktiv – et Grundtvigprojekt under EU

AF AGNETE ANDERSSON *Formand for FO Jægerspris*

I fire måneder har vi nu i FO Jægerspris og NETOP Frederikssund arbejdet med vores to-årige læringspartnerskabsprojekt under EU-programmet Socrates – Grundtvig 2.

Internationale projekter er også en indføring i andre kulturer. Her undersøger artiklens forfatter for eksempel Belgiens ølkultur ved et socialt sidearrangement. (Foto: FO Jægerspris)

Man lærer mange nye ord at kende, når man begiver sig ind i programverdenen hos EU, som det kan ses ovenfor. Men man lærer også nye mennesker at kende, i vores tilfælde både aktivitetsledere, nydanskere som kursister, klub- og foreningsfolk, partnere og deltagere fra vore fire partnerskabslande: Belgien, Polen, Finland og Sverige. Det er spændende, både som kultur-møde og som anledning til at

udveksle professionelle erfaringer.

Desuden møder man nye krav om organisation, igangsætning af computere, etablering af regnskabsrutiner, hjemmesideviden og rekrutteringsveje for kursister. Det er udfordrende, fordi kursister og ledere i den henseende mange gange er på samme niveau.

Projektstarten

I **august**, hvor vores projekt startede, fik vi etableret en projektledergruppe på fire aktivitetsledere og en projektleder. Det tager tid at fortælle hinanden om de rammer for projektet, der allerede findes: i ansøgningen, i det indledende møde med partnerne et år forinden, i aftalerne med partnerne. Desuden skal vores egne holdninger og intentioner beskrives og inkorporeres – eller opgives! Der skal udarbejdes skemaer til opsamling af information om den enkelte kursist, om klubaftrænes forløb og om, hvor den enkelte deltager befinder sig i processen. Da vi ikke alle fem kan være til stede hver gang, må vi rapportere ret udførligt til hinanden.

Stormøder

Flertallet af ledere ønskede en periode med fastlagte møder som introduktion til projektet. Derfor blev **september** præget af stormøder: et møde med information om projektet og tilmelding, et om klubber og foreninger i lokalområdet med dialogmuligheder for kursister og klubfolk, et fremtidsværksted om barrierer og muligheder for nydanskere i fritidssektoren og et med præsentation af bibliotekets muligheder for støtte til kursisternes arbejde. Vi fik tilmelding til projektet fra cirka 20 nydanskere.

Egentligt klubarbejde

Oktober indeholdt egentligt klubarbejde. Lederne snakker med hver enkelt nydansker om interesser, mulige besøg i organisationer inden for fritidslivet og transportmuligheder (vi bor i et landdistrikt med dårlig busbetjening). Derefter tager en leder kontakt til den ønskede klub og aftaler det første møde. Nydanskere – eller helst to, så bemærker man flere ting – aflægger besøget, tager billeder med det udleverede engangskamera og noterer svar på de forberedte spørgsmål. Derefter skrives en rapport på computer (evt. med hjælp fra lederen), og rapporten oversættes til engelsk (absolut med hjælp fra lederen!). Rapporten sendes til vores partnere, og så håber vi på et svar.

Partnerseminar

I oktober var tre ledere til partnerseminar i Belgien, hvor den nøjere planlægning af samarbejdet foregik. Desuden etableredes en hjemmeside af finnerne, og vi traf aftaler om seminaret i foråret i Polen, hvor 6-10 nydanskere sammen med 2-3 ledere kan deltage.

Fotoudstilling

I **november** fortsatte besøgene, men vi begyndte også at tænke på halvårsudstillingen. Det er planen, at materialer fra kursisternes foreningsbesøg sammen med fotos skal sættes op på plancher, suppleret med stof og billeder om partnerlandene og deres projekter. Vi diskuterer stadig, om det her viste billede af en leder i en social situation – en seriøs undersøgelse af belgiske øsorter – skal offentliggøres! I **december** tænkes udstillingen produceret i tre kopier, der kan vises på rådhusene i Frederikssund og Jægerspris samt i kulturhuset, hvor vores klub holder til. Senere skal materialet

indgå i materialet til seminaret i foråret, hvor hvert land fortæller om deres eget projekt. Det kan sandsynligvis også bruges til den endelige dokumentation. Projektperioden slutter med en fællesspisning med medbragte retter fra de forskellige hjemlande, hvor familierne deltager. Vi plejer at have det hyggeligt ved sådanne arrangementer!

Erfaringer breder sig

Der er meget arbejde forbundet med et sådant projekt og ikke mindre tålmodighed, for vores nydanskere har for eksempel ikke helt den samme opfattelse som vi gammeldanskere af, hvor bindende en aftale om besøg i en klub er. Ledernes manglende kendskab til urdu, pashtu, arabisk med videre er en barriere. Men ved siden af slæbet får vi også meget gode, positive oplevelser. Vi hører, at erfaringerne fra besøgene breder sig, både blandt ny- og gammeldanskere. Forvaltningen hører positivt om arbejdet, og for den enkelte nydansker er forløbet en

succesoplevelse. Fritiden får flere muligheder end samvær med familien og tv-kiggeri.

Tiden skrider

Arbejdsplanen for aktivitetslederne er allerede skredet alvorligt med hensyn til tidsforbrug. Det viste sig helt nødvendigt, at der er to ledere til stede hver gang. Det tager meget lang tid at kommunikere på grund af sprogproblemer, og rapporterne skal diskuteres ordentligt.

De succeskriterier, som vi opstillede inden projektets igangsætning, ser ud til at blive opfyldt: Mindst 20 nydanskere skal i løbet af det første år gennemføre hele forløbet (valg af to interesseområder, besøg i foreninger, udarbejdelse af rapport med fotos, oversættelse og afsendelse til partnere), og 6-10 kursister skal deltage i det internationale seminar i Polen.

Vi har endnu god tid til udvikling af projektet, og det glæder vi os over!

Projektets danske titel er "Fra passiv tilskuer til aktiv samfundsborger" og har til formål at integrere nydanskere i det danske foreningsliv. (Foto: FO Jægerspris)

Inspiration og efteruddannelse for håndværkslærerne

AF BENTE SKOV MACHHOLM *Kursuskonsulent*

NETOPs kursusplan 2005 med inspirations- og efteruddannelser for alle vores håndværkslærere udkommer 15. december. I alt 210 efteruddannelseskurser i 17 fagområder inden for håndværksfag. Mon ikke, der er en mulighed for alle for at finde et interessant kursus?

Uddannelsesweekender

Kvalitet og nytænkning går stadig hånd i hånd hele vejen igennem kursusplanen. Som noget nyt starter vi i 2005 11 uddannelsesweekender. Uddannelsesweekenderne foregår på Kerteminde Højskole, der nu er gennemrestaureret i flere af bygningerne og er klar til at modtage grupper til undervisning i et dejligt undervisningsmiljø. Ud-

dannelsesweekender kendetegnes ved, at der er undervisning i 5-7 fag samtidig. Det betyder, at der er mulighed for tværfaglig snak og inspiration i pauser og om aftenen.

Dansk Husflid har tidligere holdt ugekurser efter samme koncept. Disse blev lukket for 4 år siden, men har siden været meget efterspurgte netop pga. den tværfaglige kontakt og fornemmelsen af at være en del af et større undervisningsmiljø. Det koster mange penge at gå på kurser i dag. Derfor har kursusudvalget i NETOP nu ændret forholdene omkring nogle af kurserne, så man får et større input for pengene.

Kurser rundt i landet

Men det er ikke alle, der synes,

det er optimalt at rejse helt til Kerteminde for at få inspirations- og efteruddannelseskurser. Derfor har vi stadig mange kurser rundt om i landet. Vi nyder stadig godt af de mange instruktører, der åbner deres veludstyrede værksteder for undervisning. Sådanne kurser er også ofte med mindre hold, og dermed bliver læringsmuligheden endnu større.

Grundforløb

Mange uddannelsessteder inden for håndværksfag lukker i disse år. Det er katastrofalt for vores håndværksfag. Især mangler der mulighed for egentlige grundforløb, hvor man kan lære håndværket fra grunden. Derfor har vi nu startet flere grundforløb.

Grundforløbene er tilrettelagt i

samme form som kniplelæreruddannelsen, der afvikles af Syddansk VPC, og som varmt kan anbefales for alle, der gerne vil lære knipling fra bunden – samt porcelænsmalergrundforløbet, som startede i 2004. Porcelænsmalergrundforløbet starter allerede nu 2. runde, og det bekræfter behovet for sådanne forløb. Porcelænsmalergrundforløbet afvikles i NETOPs regi og følges nu op af grundforløb i filtning og pileflet. Vi håber, at vi i 2006 også kan præsentere et grundforløb i papirmageri. Udover grundforløbene tilbyder vi også et efteruddannelsesforløb i moderne broderi, hvor man gennemarbejder de mest brugte teknikker.

Pædagogisk efteruddannelse

Lige så vigtigt, som det er at kende sit fags grundteknikker og sørge for efteruddannelse, lige så vigtigt er det at sikre, at man får vedligeholdt den pædagogiske del af ens undervisning.

Derfor tilbydes der i uddannelsesweekenderne på Kerteminde Højskole også pædagogisk efteruddannelse arrangeret af Syddansk VPC. Og for dem, som ikke har en pædagogisk grunduddannelse, tilbyder VPC ligeledes AVG (Almen voksenpædagogisk grunduddannelse) for NETOPs undervisere.

Hele familien af sted

Som endnu et nyt tiltag i 2005 står kursusudvalget bag en familieuge på Unge Hjem Efterskole ved Århus i uge 26. Ugen er arrangeret sammen med FO Århus. Ideen bag ugen er, at man kan tage på efteruddannelseskursus og tage sin familie med. FO Århus arrangerer en stribe spændende folkeoplysningskurser, som familien kan deltage i, samtidig med

Fagkurserne hjælper NETOPs undervisere med at holde det høje faglige niveau til gavn for kursisterne.

at mor eller far deltager i inspirations- og efteruddannelseskurser i f.eks. ben, horn og rav, moderne broderi, knivmageri, papir, ler m.m. Alle mødes og er sammen ved måltiderne samt om aftenen, hvor der også er mulighed for fællesaktiviteter.

Skoleleder husk

Efterspørgslen efter fag i aftenskolen varierer fra år til år – helt i takt med den øvrige samfundsudvikling. Derfor er det vigtigt for en skoleleder at have fingeren på pulsen. Men mindst lige så vigtigt for en skoleleder er det at sikre kvalitet i undervisningen og fastholde de gode lærere, blandt andet ved at motivere til efterud-

dannelse. Desværre er en lærers efteruddannelse inden for eget fag ikke altid nok, fordi faget måske ikke længere efterspørges. Så skal der fornyelse og nytænkning til – og inspirations- og efteruddannelseskurser.

Derfor er det vigtigt at alle skoleledere husker at gøre deres undervisere i håndværksfag opmærksomme på, at kursusplanen for 2005 er udkommet!

Tilskud fra NETOP

Tilskud til at sende en lærer på kursus kan søges via kontoret i København eller Kerteminde. Ansøgningsskema kan downloades via NETOPs hjemmeside på www.netoplysning.dk.

Hvor går NETOP hen i 2005?

AF BERNHARD TRIER FREDERIKSEN *Sekretariatsleder*

NETOPs styrelse satte i oktober en weekend af til at diskutere sig frem et fælles mål for landsforbundet. Det var startskuddet på en proces, der fortsætter i 2005.

At finde en formulering for et enkelt samlende fælles mål for NETOP var det ambitiøse mål med styrelsens seminar i starten oktober måned. Den hårde nød i opgaven var, at beskrivelsen af NETOPs overordnede mål skulle kunne danne ramme om både foreningerne med baggrund i Dansk Husflid og foreninger med en fortid i

Frit Oplysningsforbund. Samtidig skulle formuleringen angive en retning for landsforbundet, som både giver mening og afklaring for foreninger og omverdenen og er til at arbejde efter for medarbejderne på sekretariatets to kontorer.

Stor spændvidde

Det var ikke nemt. Men gennem

flere runder gruppearbejde og diskussioner var resultatet først og fremmest en øget forståelse af spændvidden i NETOP. I anden række kommer så formuleringer og udsagn om værdier, vision og mål, som der er enighed om at arbejde videre med. Enigheden dækker nemlig også, at værdigrundlag og målformulering er under løbende revision.

Glæde og trivsel

NETOPs eksistensbegrundelse (vision) kan sammenfattes til at skulle skabe menneskelig glæde og trivsel gennem folkeoplysning. NETOPs mission er at gøre det nemt og sjovt at bedrive folkeoplysning, og målet er at arbejde for at levere service og andre tilbud til NETOPs medlemsforeninger, så de bedst muligt bliver i stand til at bedrive folkeoplysning.

Overordnede formuleringer gør det naturligvis ikke alene. De konkrete mål for fremtiden er beskrevet som påvirkning af omverdenen, udvikling af service overfor den lokale forening og støtte til den lokale aktivitet. Endelig skal der arbejdes med udvikling af landsorganisationens medlemsdemokrati og effektivitet.

Foreningerne

I 2005 skal NETOP tage en række udfordringer op. Der skal

arbejdes på at gøre det nemmere at være forening, og her med særligt fokus på det at være lille forening. Ændringerne af det kommunale landskab er ved at blive omsat til lovgivning. Således er også folkeoplysningsloven i spil, og ændringerne vil sandsynligvis medføre et stort pres på folkeoplysningsudvalgene landet over. Her er der brug for en indsats over for foreningerne med hjælp og støtte til at fungere i de nye administrative enheder som storkommunerne kommer til at udgøre for den lokale folkeoplysning i fremtiden.

Fusionen

Indsatsen over for de lokale foreninger, skal suppleres af en indsats for at færdiggøre fusionen. Det betyder ikke nødvendigvis, at lokaleforeninger skal fusionere til en samlet forening i de nye kommuner, men det er en mulighed. For der er ingen tvivl om, at de folkeoplysende foreninger også uden for NETOP skal rykke sammen og finde samarbejdsflader og fælles holdninger til de anslag mod det frivillige foreningsliv, som kan

blive en konsekvens af kommunesammenlægningerne.

Synlighed og udvikling

Ud over konkret foreningsorganisatorisk arbejde skal NETOP også arbejde på at forbedre landsforbundets synlighed. En forstærket dokumentationsindsats af de mange gode resultater, som NETOPs foreninger og landsforbundet opnår på stort set alle niveauer af samfundet, skal frem i lyset og bruges til at sikre vores områdes fremtid. Her kommer de større udviklingsprojekter fra 2004 til at spille centrale roller. I NETOP skal vi fortsætte arbejdet med dokumentation af kursisters udvikling i kompetencer også kaldet realkompetencer (se artikel andet steds i dette blad) i det gode samarbejde med LOF. Tilbuddet til kursisterne om at få vurderet udviklingen i kompetencer ved deltagelse i aftenskolevirksomhed, skal videreudvikles og gøres bedre. Helst så godt at underviserne kan bruge kompetencevurderingen i udviklingen af deres fag, og på et så professionelt niveau, at skolelederne

aktivt kan bruge kompetencereds-kabet i markedsføringen af aftenskolens tilbud.

Underviserne

Underviserne er et særligt indsatsfelt, fordi de bærer den direkte kontakt til den enkelte kursist. Til underviserne er udviklet en særlig hjemmeside, Lærerpportalen, der gik i luften i november 2004. Portalen er tænkt som et lærerværelse for underviserne i aftenskolen og ligger på 'www.laererportal.dk'. Denne portal skal være med til at gøre NETOP og LOF til de bedste steder at arbejde for aftenskolelærere. Den fortsatte udvikling af administrationsprogrammet DOFO, skal sammen med de to nævnte projekter sætte NETOPs skoler i stand til at have et godt modsvar på de udfordringer, som skolerne vil møde i 2005. Forhåbentlig vil vi af denne vej være i stand til at leve op til de gode formuleringer, styrelsen fandt frem til på seminaret oktober 2004. Og dermed også være i stand til at fortsætte diskussionen af NETOPs værdigrundlag og målsætning i fremtiden.

Der var engagement og ivrige diskussioner på styrelsens seminar i på Kerteminde Højskole. (Foto: Martin Hansen)

Vigtigt med lokal Klods Hans

AF TOVE DYRVIG FO Odense

Der kom masser af inspiration og gode råd på bordet, da FO Odense sammen med en lang række andre partnere inviterede til konference om folkeoplysningsområdet i en ny kommunalstruktur.

En boldbane, en skole, et forsamlingshus og en kirke – det er vigtige forudsætninger, for at et lokalområde kan have folkeoplysende aktiviteter. Og er der tilligemed en lokal 'Klods Hans', der tør ta' de utraditionelle initiativer og tænke lidt anderledes, så er man godt hjulpet." Således er fakta i alt fald i Ringe Kommune ifølge folkeoplysningsudvalgsformand Ole Larsen, som også sagde: "Det folkeoplysende skal ha' indhold lig med aktiviteter, og i Ringe Kommune sker det de steder, der har de ovennævnte forudsætninger på plads."

MIG i centrum

Samvær for samværets skyld er passé – og dette blev understreget i oplægget fra Johannes Nørregaard Frandsen, Syddansk Universitet, der gav sit syn på udviklingen inden for det folkeoplysende arbejde.

Fra at have været en 'pilgrimsfærd' båret af ideologi og ideologiske ildsjæle har det folkeoplysende arbejde ændret sig til at skulle være sjovt, spændende og betyde noget for MIG. Hvor der tidligere var store sammenhænge at indgå i, også via folkeoplysningsarbejdet, er der i dag mere tendens til at søge efter

en mening med tilværelsen via midlertidige fællesskaber. Her har folkeoplysningsområdet sin centrale mission i dag; at kunne organisere behovet for disse midlertidige fællesskaber, og – set i lyset af de nye og større kommuner – at synliggøre hvad 'det lokale' er i dag!

Ikke synlig nok

Synliggørelse var også et nøgleord for Christel Schaldemose fra Dansk Folkeoplysnings Samråd, som mente: "Folkeoplysningsområdet har nok ikke været i stand til at synliggøre sig selv og den vigtige rolle, man burde kunne spille i forbindelse med ændrede kommunistørrelser."

Lokale initiativer

Konferencen præsenterede to lokale initiativer til inspiration ud fra spørgsmålet: Hvordan ruster folkeoplysningsområdet sig bedst muligt til fremtiden?

Gudhjem Universitet har via en lokal 'Klods Hans' *bare gjort tingene* i en by, der i vinterhalvåret lå temmelig død. Via Landdistriktpuljen og byfornyelsesmidler blev der sat aktiviteter i gang i forhold til byens fysiske udtryk, men samtidig er det lykkedes at etablere et universitet med tre studiepladser, et konferencecen-

ter, et IT-multifunktionslokale, lokal undervisning i IT med mere – og ikke mindst: Lokal gejst og lokalt sammenhold. Fritidssamrådet i Vissenbjerg Kommune har taget initiativ til at samle alle foreningskræfter i et fælles organ til varetagelse af fælles interesser. Tanken bag etableringen er – udover at skabe en konstruktiv dialog her og nu – samtidig at ruste sig til de fremtidige samarbejder med andre lokalområders forenings- og fritidsliv i en ny og større kommune. Fritidssamrådet har kommunens opbakning – både med velvilje og lidt økonomi.

Tæt-pakket konference

Mere end 80 deltagere i et tæt-pakket lokale fik både teori og praksis at forholde sig til denne aften, og målet med konferencen – at inspirere til nytænkning og sammenhold på området – håber og tror vi, er blevet opfyldt. Konferencen var arrangeret af DGI-Odense i samarbejde med AOF, LOF, FO, DOF og Folkeuniversitetet.

Bevis fra Livets Skole

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

Et eksamensbevis fra 'Livets skole'. Det er – firkantet sagt – regeringens grundtanke i den nye redegørelse om anerkendelse af realkompetencer.

Regeringen udsendte i november en redegørelse til Folketinget ved navn: Anerkendelse af realkompetencer i uddannelserne. Her skitserer fire ministerier – heriblandt Undervisningsministeriet – hvordan de mener, man kan kortlægge og gøre brug af de samlede kompetencer, som et menneske tilegner sig igennem al sit virke – både i arbejdsliv og fritid. Og redegørelsen nævner specifikt folkeoplysningen og foreningslivet side om side med arbejdslivet og uddannelsessystemet som grundlæggende bidragsydere til folks realkompetencer.

Ikke kun i skolen

Det har længe været almindeligt accepteret, at mennesker lærer andre steder end på skolebænken. Det er blandt andet også baggrunden for NETOPs og LOF's projekt om kompetenceudvikling i aftenskolen. Et projekt, som løbende er blevet beskrevet i NETOPnyt. Projektet tager udgangspunkt i den tanke, at deltagerne på et aften-skolekursus lærer meget mere end det rent faglige, og at det er vigtigt at synliggøre både de faglige og de ikke-faglige kom-

petencer. Alene det at omgås en masse andre mennesker hjælper for eksempel til med at udvikle den sociale kompetence.

Deltagelse i bestyrelsesarbejde giver for eksempel de implicerede en masse erfaringer, som kan bruges i mange andre sammenhænge. Her kan gennemførelsen af en række arrangementer give kompetencer ud i projektledelse, regnskabsføring, rapportskrivning og meget mere.

Det samme gælder for ungdomstræneren i fodboldklubben. Hun får blandt andet en masse gode erfaringer i at omgås børn og unge og i at planlægge og gennemføre undervisning.

Disse eksempler er kun to af mange. De fleste laver ting i deres fritid og i forbindelse med deres job, der giver kompetencer ud over, hvad de har papir på. Dette forhold er udgangspunktet for regeringens redegørelse.

Bløde og hårde

Når NETOP arbejder med realkompetencer, er det målet at vise, at folkeoplysningen bibringer til at skabe 'hele' mennesker. Det vil sige, at vores mål er at gøre deltagerne til aktive borgere i et demokratisk samfund. Hvis vi skal forklare det med termer, der er mere 'nede på jorden', så fokuserer NETOP på de bløde, personlige og sociale kompetencer så som evnen til aktivt at indgå i et fællesskab, evnen til at gøre sin indflydelse gældende, evnen til at tænke kreativt og så videre. Når regeringen i sin redegørelse taler om realkompetencer er det med primær fokus på de faglige

færdigheder, så som læse- og skrivefærdigheder, sprogfærdigheder, regnskabsfærdigheder og så videre. Altså målbare færdigheder, der direkte kan godskrives i en uddannelsessammenhæng. Det gør de bløde kompetencer naturligvis også, men dog mere indirekte. Regeringens mål er da også, at vi skal være i stand til at dokumentere realkompetencer, så en persons reelle samlede færdigheder danner baggrund for, hvilken uddannelse eller hvilket job han eller hun kan begynde på. Og dertil foreslår redegørelsen også, at realkompetencerne kan føre til, at man kan springe dele af uddannelser over, hvis man allerede har erhvervet færdighederne af anden vej end formel uddannelse.

Anerkendelse og vurdering

Hvis det skal være muligt at anerkende realkompetencer, skal det være muligt for hvert enkelt menneske at blive vurderet. Dette, mener regeringen, skal være en mulighed for alle. For nogle skal der eventuelt kunne kræves deltagerbetaling for en sådan vurdering, men som udgangspunkt ønsker regeringen, at kortuddannede skal kunne få en vurdering gratis. Dog forudsættes det, at den enkelte selv er ansvarlig for at indhente dokumentation. I sidste ende skal kompetencevurderingen føre til, at den vurderede får et bevis, som så kan bruges til dokumentation i andre sammenhænge. Det er endnu ikke endeligt fastlagt, hvem der skal foretage vurderingerne, men de relevante uddannelsesinstitutioner nævnes som oplagte muligheder. Og måske kan folkeoplysningen også her spille en rolle som bidragsyder i forhold til at udvikle dokumentationsredskaber til vurderingerne.

Har din forening penge til gode?

NETOP betaler kollektivt AES (Arbejdsmarkedets Erhvervs sygdomssikring) for alle foreninger. Mange foreninger har imidlertid også selv eller via deres kommune betalt AES-bidrag. AES har bekræftet, at foreningerne kan få refunderet alt selvstændigt betalt AES-bidrag vedr. 2003 og 2004. Derfor: Hvis du meddeler foreningens SE-nr. til Inge, vil hun checke, om foreningen har betalt selvstændigt AES-bidrag og dermed har penge til gode. Meddel foreningens SE-nr. til Inge Bay, NETOP, Tyrebakken 11, 5300 Kerteminde, tlf. 63 32 20 94 eller inge@netoplysning.dk.

Ny telefontid i Kerteminde

NETOPs kontor i Kerteminde udvider pr 1. januar 2005 telefontiden om torsdagen til klokken 16. Dermed er tiderne mandag, tirsdag, onsdag og fredag som hidtil kl. 9-13. Torsdag er det nu 9-16.

Juleferie

NETOPs to kontorer holder ferie fra fredag den 17. december til mandag den 3. januar. Medarbejderne ønsker alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår!

KALENDER

DECEMBER

- 8. Forretningsudvalgsmøde
- 11. DOFOkursus for begyndere i Aulum
- 18.-3. Juleferie på landsekretariatet (begge kontorer)

JANUAR

- 3. Deadline NETOPnyt nr. 1 - 2005
- 12. Møde i internationalt udvalg i København
- 15. DOFOkursus for begyndere i Århus
- 23. Evt. styrelsesmøde
- 29. DOFOkursus for øvede i Århus
- 31. NETOPnyt nr. 1 - 2005 udkommer

FEBRUAR

- 7. Evt. kursusudvalgsmøde i Kerteminde
- 27. Styrelsesmøde i Vejle

APRIL

- 16. og 17. Landsmøde 2005 i Svendborg

Se på www.netoplysning.dk eller kontakt Marlene B. Nielsen på telefon 33 93 00 96 for yderligere oplysninger om de nævnte aktiviteter.

WWW.LAERERPORTALEN.DK

Lærerportalen er et rigtig godt tilbud til alle aftenskolelærere i Danmark – og dermed et godt tilbud til aftenskolerne. Hjemmesiden indeholder en masse relevante oplysninger, men det væsentligste er, at brugerne kan udveksle erfaringer og inspirere hinanden. Så fortæl alle de lærere, du kender, om siden! Du kan læse mere om Lærerportalen inde i dette blad eller på www.laerportal.dk.